

EKSKLUZIVNO: LUDA NOĆ S 'Nisam ostvario sve što želim, još uvijek žudim biti slavan kao Judy Garland'

Kantautor koji je nastupio na Igrama na svom je kreativnom vrhuncu, a po mnogočemu njegov nastup bio i je i prekretnički za povijest Festivala

NASLIJEDE

Glazba je u mojoj
obitelji vrlo
jednostavno -
način
razgovora

RUFUSOM WAINWRIGHTOM

PIŠE PAVICA KNEZović
 BELAN

U prvim redovima trebali su sjediti pripadnici inicijative "U ime obitelji" i Željka Markić. Možda bi se tako uvjerali kako je divno biti gay. I da nije najveća pokora u životu ako ti dijete kaže da voli pripadnike istoga spola. Jer u trenutku kada je Rufus Wainwright na svom dubrovačkom koncertu u petak navečer na teraci Revelina ispričao kako upravo slavi prvu godišnjicu braka sa mužem, art managerom Jornom Weisbrodtom te na kraju zapitao publiku zar on nije divan oženjeni gay muškarac - teško mu je bilo odoljeti, pa valjda i najtvrdem konzervativnom srcu.

Rufus je onaj tip (pretežno) divnih ljudi koji odmah, čim te upoznaju, ispričaju sve o sebi. Tako je mnogo toga o sebi ispričao i dubrovačkoj publici tijekom 90-minutnog koncerta održanog u sklopu Dubrovačkih ljetnih igara. Po mnogo čemu je to bio prekretnički koncert za hrvatski kulturni milje. Kao prvo, označio je dobrodošlo skretanje Igara prema do sada programski nezastupljenim segmentima globalne kulturne produkcije. Drugo, možda i važnije, je to što smo valjda prvi put vidjeli jednog velikog svjetskog mainstream umjetnika koji je s takvom lakoćom vlastitu homoseksualnost ukomponirao u svoj umjetnički izraz.

Šale na vlastiti račun

Osim što je iznimno talentirani glazbenik i pjevač u čije je glasovne sposobnosti uživo u nekim trenucima teško povjerovati, toliko je fantastičan, Rufus je izniman zabavljač, duhovit, krajnje ironičan pripovjedač koji se ponajviše voli zezati na vlastiti račun i sam se sebi najviše smijati. Iako mi se u nekoliko navrata učinilo da su njegove opaske, u stilu kako nažalost nije uspio spavati s Jeffom Buckleyem, bile previše za jedan dio dubrovačke publike. No, to su uglavnom ipak, većim dijelom bili stranci.

Rufus Wainwright je u Dubrovnik došao na jednom od svojih kreativnih vrhunaca, upravo navršivši 40., gotovo na samom kraju europske turneje na kojoj promovira posljednji album "Out of the Game". Mick Ronson, producent albuma, Wainwrightovu glazbu je učinio ležernijom udaljivši je od Rufusu toliko omiljene opere. I to se čulo na koncertu jer je Rufus nove stvari u pravilu izvodio na gitari. Iako na ovoj turneji nastupa sam, zvuk koji proizvodi je moćan i sveobuhvatan, a svira klavir tako suvereno, neprestano zabacujući glavu, pa kao i da ne svira.

Koncert je otvorio ozbiljno i elegično, za klavirom, duboko posegnuvši za pjesmama s početka karijere "Grey Gardens". Uslijedile su spore i moćne "This Love affaire" i "Vibrate". Promjena instrumenta označila je i promjenu

Novinarka Jutarnjeg u razgovoru sa slavnim glazbenikom

Napunio sam 40. Sad slijedi drugi čin života. U operama dio s najviše uzbuđenja

atmosfere, "Out of the Game" i "Jericho" su pjesme novog, više plesnog Rufusovog zvučka. "Art Teacher" je bio prvi vrhunac koncerta, ta srednepateljna priča o djevojčici zaljubljenosti u svog učitelja umjetnosti s kojim je bila u posjetu Metropolitanu muzeju gdje je promatrala Rembrandta, Rubensa i Turnera, a danas je udana za izvršnog direktora neke korporacije i Turnera gleda na svome zidu i nesretna je kao pas jer nikada nikoga nije voljela kao tog mladog učitelja - uvijek mi izbije zrak iz pluća.

Snovi o Jeffu Buckleyju

Otvorio nam je srce pričajući o počecima krajem 90-ih u New Yorku, kada po tamošnjim klubovima baš nije bilo interesa za mladog, dramatičan znanstvenikom gay pjevača za klavirom iritantno inficiranog operom. To je bila prilika da nam kaže kako je u to vrijeme užasno bio ljubomoran na Jeffa Buckleyja, podjednako talentiranog mladog kantautora koji je tada ipak imao puno bolju prođu od njega. Kad ga je upoznao, naravno da se zaljubio u njega (ali ipak nije spavao s njim!). Ta opsežna priča bila je uvod u Buckleyju posvećenu pjesmu Memphis Skyline i obradu Cohenove "Alelujah" koju su obojica pjevača podjednako impresivno, svaki na svoj način, interpretirali.

Wainwright se prošetao kroz sve dijelove karijere; pa smo tako čuli i jedan Shakespeareov sonet (uglazbio ih je 20-ak za potrebe projekta s Robertom Wilsonom za Berliner Ensemble), pjesmu posvećenoj njegovoj majci, folk

pjevačici Kate McGarrgle koja je umrla prije tri godine i od koje se njezin sin još uvijek oprašta, programatsku i posve ludu "Gay Messiaha"...

Balada za kćer

Finale koncerta donio je najbolje do Rufusa; uživo još moćnija nego na albumu, kritika Bushove ali bome i Obamine Amerike "Going to a Town" i za kraj službenog dijela koncerta ironično autobiografska "Cigarettes and Chocolate Milk". Bis je bila jedna genijalna nova i meni najdraža stara pjesma. "Montauk" je prekrasna balada posvećena Rufusovoj dvogodišnjoj kćeri u kojoj on priča kako se nada kada jednog dana, kada dođe u posjet svome tati, i svome drugome tati, neće ipak po bjeći glavom bez obzira. Za kraj je ostavljena dirljiva "Poses", o bolnom odrastanju, sa istoimenog drugog Rufusovog albuma nastalog nakon njegove žestoke boheemske faze u Chelsea Hotelu.

Rufusovu svitu na turneji čini tek nekoliko ljudi. Tour manager i nekoliko tonaca. U Dubrovnik je došao i u pratnji Marthe Wainwright. Ali to nije njegova sestra, i sama folk pjevačica s respektabilnom karijerom, već 65-godišnja teta (kasnije smo saznali da sve žene u obitelji Wainwright nose ime Martha).

Imala sam sreće da sam prije koncerta dobila priliku i razgovarati sa svojim omiljenim pjevačem. Intervju je bio kratak, no naše se druženje nastavilo i poslije koncerta, do u kasnu dubrovačku noć.

Četrdeseti rođendan je bio lajtmotiv Rufusovog posjeta Dubrovniku. Pa smo tako i počeli razgovor... "Osjećam se kao da je nastupio u mom životu drugi čin. U operi je to uvijek najzanimljiviji čin, s najviše drame i uzbuđenja", rekao je Rufus koji je u razgovoru vrlo ležeran i krajnje pristupačan. Pa smo tako pokušali zajedničkim snagama opisati kakva je to zapravo glazba koju on stvara i izvodi.

"O svojim pjesmama volim razmišljati prije kao o nekom putovanju nego završenoj, gotovoj slici, u kojem ima vrhunaca ali i dolina. Naravno, na mene je uveliko utjecala opera. Također, doživljam sebe kao tradicionalnog kantautora. Dolazim iz obitelji s doista dugačkom glazbenom tradicijom i uvijek smo koristili glazbu kao svoj način izražavanja, način komunikacije s drugima, ali i

međusobno. To je za nas osnovni jezik komuniciranja. Moja glazba je svojevrsan Rufusov jezik." Kratak, ironičan smijeh je prvo što primjetite u komunikaciji s Rufusom. Upravo takav mali cerek popratio je moje pitanje - zašto, unatoč beskrajnom uvažavanju kritike, neprestano teži za većom popularnošću?

"Prvi diskografski ugovor, u ranim dvadesetim, potpisao sam s doista velikom kućom, Dreamworks Records. Bio sam jedan od prvih izvođača koje su uzeli pod svoje; prvo George Michael pa onda ja. Na početku su svi oko mene imali velike ideje... Hollywood mi je isprao mozak... (smijeh) No, to je zapravo počelo i ranije, od moje fascinacije Judy Garland. Vjerujem u taj kalifornijski princip velike slave. Kada sam na kraju došao u Hollywood, svi su mi govorili da ću biti bogat i slavan i ja sam im povjerovao. Trebalo mi je neko vrijeme da se prilagodim stvarnosti, onome što se doista događalo. No uvijek bih izabrao tu poziciju u životu da težim za nečim višim nego da mrzim ovo što imam."

Repriza u Zagrebu?

Zanimalo me i je li pročitao onaj prekrasan Hornbyev esej o njegovoj verziji očeve pjesme (Loudon Wainwright III) "One Man Gay". Naravno, obrazovan i načitan Rufus odmah je znao o čemu se radi: "Slažem se s njim (smijeh...) Teško je govoriti o tome pošto sam ja protagonist njegovog teksta, no to je mojoj majci mnogo značilo. Ona je to pročitala i to je bio jedan od ljepših i važnijih trenutaka u njezinom životu, da je netko napisao da je pjevanje njezine djece (Rufusa i Marthe op. au) tako moćno. Bio sam sretan zbog toga."

A u kasnim noćnim satima, prvo na večeri na nekoj luksuznoj dubrovačkoj lokaciji, a potom i na malom tulumu kod Kristijana Beluhana, čovjeka zaslužnog za Rufusovo gostovanje u Dubrovniku, saznala sam još mnogo toga. O njegovoj zaludenosti Verdijem, o kćerkici Vivi koja zapravo živi sa svojom majkom, Lorcom Cohen, o vrstama obožavateljica koje ga prate, o tome kako je u Montrealu započeo svirati u Cafeu Sarajevo gdje su se okupljale izbjeglice iz bivše Jugoslavije pa je dosta pitanja postavljao o geografiji ovog područja i ratu koji se dogodio, o njegovoj obožavanoj mami Kate McGarrgle... Rufus je savršeno sugovornik te večeri našao u intendantu Igara Krešimiru Dolenčiću, opernom režiseru!

Nije moglo biti bolje. Bila je to luda noć s Rufusom Wainwrightom. Svi smo je završili s mantrom kako obavezno mora doći u Zagreb (pala je ideja da svira u HNK). Rufus uživo je nešto što morate doživjeti. A ni moj muž Luka, veći ludak po pitanju Rufusa nego ja, nije bio na koncertu. Netko je, nažalost, morao čuvati djecu. ●

